

West

DORPSKRANT

Oost

DE KEUVELAAR

O
P
E
N
D
E

Zuid

3e jaargang

nr. 2

oktober 1978

geregeld in Opende

**VERSE GROENTEN
EN FRUIT**

OOK VOOR UW FRUITMANDEN

JAN DE HAAN'S

RIJDENDE GROENTEN- en FRUITWINKEL - SURHUISTERVEEN
telefoon 05124-2186

Net als andere jaren

Desgewenst
ook
schminken

Verkoop en verhuur van
SINT NICOLAAS-KLEDING
en alles wat daarbij hoort.

Eringa's

HERENMODES EN MAATKLEDINGBEDRIJF

OPENDE - Telefoon 05946 - 9090

Vereniging Plaatselijk Belang

Bestuursvergaderingen.

Het bestuur vergaderde op 25 september. De volgende vergadering is op 31 oktober.

Feestavond.

Deze is vastgesteld op 24 november in Eben Ha Ezer. De toneelvereniging De Grensclub zal opvoeren „De ruwe bolster“, een toneelstuk in vier bedrijven. Aanvang acht uur (zaal open half acht). De leden krijgen een uitnodiging.

Sportdag 1979.

In de vergadering op 28 september van het personeel van de scholen met de leiding van De Stijp en de secretaris van onze Ver. werd de Sportdag 1978 nog eens besproken. Als streefdatum in 1979 werd vastgesteld woensdag 23 mei. Besloten werd ook voor de kleuters en de leerlingen van de 1e en 2e klassen spelletjes te organiseren. De voorbereidende vergaderingen zullen gehouden worden op 13 februari en 20 maart.

Culturele Raad.

Op 12 oktober werd de zangavond van de koren te Lutjegast in de Gereformeerde kerk gehouden.

De Cursus Fijne Keuken in de Huishoudschool te Grootegast is begonnen op 28 september.

Boring van de N.A.M.

Het bestuur heeft van B. en W. ontvangen een afschrift van de brief van 22-9-'78 van de Ne-

derlandse Aardolie Maatschappij B.V. te Assen over een exploratieboring in Opende-Oost.

De N.A.M. berichtte in deze brief dat de Planologische Werkcommissie voor de concessie „Groningen“ in haar brief van 18-7-1978 haar heeft laten weten, dat er tegen de voorgestelde plaats van de boring geen planologische bezwaren bestonden.

Als de boring niets oplevert, zal alles zo spoedig mogelijk opgeruimd worden. Pas als de boring gunstig resultaat heeft, zal de N.A.M. het aanbrengen van een beplanting aan de orde stellen. Er moeten enkele bouwkundige voorzieningen worden getroffen. Daarom voegde de N.A.M. ten aanvrage voor een bouwvergunning bij de brief. Ook vroeg de N.A.M. toestemming tot het wijzigen van de bestaande uitrit op de Kolonieweg.

Tenslotte verklaarde de N.A.M. zich bereid, als er naar het oordeel van B. en W. behoefte aan bestond, samen met de Gemeente, een voorlichtingsavond voor de bewoners in de omgeving te organiseren.

Straatverlichting.

In opdracht van het Gemeentebestuur zal het E.G.D., lantaarnpalen plaatsen op de Parkweg bij Strandheemen op de Bossingel bij het Woonwagencamp. Die op de Bossingel staat er al. Ook op het Woonwagencamp zijn er twee (paddestoelmodel) geplaatst.

ADVERTENTIETARIEVEN

Ingaande september 1977

kwart pagina f 12,50

halve pagina f 22,50

hele pagina f 40,00

Het tarief voor Heidepykjies

blijft gehandhaafd op f 2,50

miedema

OOK UW

autorijsschool

OPENDERWEG 30 - OPENDE
telefoon 05946-9414

Elke maandagavond theorie

U kunt steeds rustig voor uw cadeau's,
maar ook voor vele dagelijkse dingen bij ons terecht

ALS EXTRA AANBIEDING

Deze Week:

Kindermaillots in vele kleuren

van 8,95

VOOR 7,50

FA J. KOOPS

UW WARENHUIS

Nieuws van de verenigingen

NIEUWS VAN DE VROUWENVERENIGING „OPENDE-OOST”

Zoals ik al schreef in de „Keuvelaar” van september zal ik nu wat meer over de verkoop van van onze zelfgemaakte spullen schrijven. De verkoop wordt gehouden op zaterdag 4 november a.s. en is open van 's morgens 10 uur en sluit om 12 uur, en 's middags weer van 13.30 uur tot.. alles is verkocht. De „Bazar” mag U bevest niet missen, want er is weer van alles gemaakt o.a. spreien, beesten, sokken, prachtige touwstaarten opgemaakt met leuke strobloemen en kussens in vele soorten en maten, het is allemaal teveel om op te noemen daarom kan U betr zelf komen kijken op deze „Bazar”, er moet geraden worden en er worden lootjes

verkocht en aan dat raden zijn mooie prijzen verbonden. Aan de kinderen is ook gedacht, voor hun staat er een grabbelton en U kunt zelfs op Uw gemak lekker eventjes zitten genieten van een kopje koffie of thee tegen redelijke prijs. De „Bazar” wordt bewust op zaterdag gehouden want dan is iederéén vrij dus kan ieder komen kijken en voor onze mannelijke bezoekers is het ook de moeite waard om te komen kijken want er is altijd wel een cadeautje bij voor Uw vrouw voor de komende Sinterklaas, ook voor de kleintjes zijn er erge leuke Sinterklaas cadeautjes. Dit was het dan weer wat de „Bazar” betreft, de volgende keer in het nummer van november nieuws over het verloop van onze verkoop. Onthoudt U goed, de datum is zaterdag 4 november.

Rie Batstra.

OPENDE ALLERLEI

De Redactie ontving het eerste nummer van de eerste jaargang van het Hervormd Kerkblad. (september 1978). Redactie: Ds W. v.d. Kooij, Prov. weg 165. (Tel. 9187).

Er staan tal van lezenswaardige artikelen in voor hen, die belangstellen in en meelevens met de Hervormde Gemeente. Waaron dit blad?; Zondags School Kindervreugd; Hervormd Kerkkoor Opende; (Enkele data; enz.) Het blad zal op onregelde tijden verschijnen.

UIT DE RAAD GEKLAPT

Vergadering op 3 oktober.

De Raad nam de voorstellen van B. en W. bij Punt 4 (Verbetering van het gymnastiekgebouw) en Punt 7 (Vervoer van schoolkinderen) aan.

Het volgende nummer van „De Keuvelaar” zal verschijnen op vrijdag 24 november 1978.

De redactie komt weer bijeen op maandag 13 november a.s. bij Marwo 's avonds om 8 uur.

Kopy en advertenties kunnen tot en met die datum worden ingeleverd bij de leden van de redactie.

ELKE WOENSDAGAVOND, start 8 uur

klaverjassen

Avondprijzen: VLEES

Nieuwe leden zijn altijd
van harte welkom.

CAFE ELZINGA

✿ Ook voor Uw
drankje thuis

Provincialeweg 66 - Opende - telefoon 05946-9012

Koop
bij onze

adver-
teerders

Voor al uw sanitair-, lood-, zink-
en mastiekwerken.

Tevens alle materialen voor
nieuw- en verbouw

FA J. KOOPS

Provincialeweg 70, Opende Gr.

OPENDE

allerlei

„DE SCHEIDING“ DOET NAAM GEEN EER AAN

Je kunt van Friezen en Groningers allicht veel goede dingen zeggen, maar niet dat ze nu verschrikkelijk goed met elkaar overweg kunnen. Geen regel evenwel zonder uitzondering, en wie daar bewijzen voor wil hebben gaat maar - ondanks de naam - eens een kijkje nemen in het geografisch centrum van het Fries-Gronings gebied: De Scheiding of De Skieding. Daarmee wordt bedoeld het gebied, dat zich uitstrekt van Opende tot even ten Noorden van Frieschepalen; tien kilometer lang, vijf breed. De ongeveer vijfhonderd bewoners van die streek - een dorpskern is er niet aan te wijzen; café, kerk, school en winkel liggen op vrij grote afstand van elkaar - hebben al jaren geleden de hoofden bijelkaar gestoken om te voorkomen niet tussen wal en schip te geraken.

Zo is „Streekbelang De Scheiding en omstreken“ ontstaan. Een vereniging als Plaatselijk Belang, maar dan wel een unieke soort. Gewoonweg heeft een dergelijk „belang“ maar met één gemeente en één provincie te doen, maar op de Scheiding heeft men wat een ruimere sortering. In de eerste plaats ligt het werkterrein van deze vereniging in twee provincies. Dat is nog daar aan toe. Wat de gemeenten betreft, ligt de zaak echter veel ingewikkelder. Achtkarspelen, Smallingerland, Opsterland, Grootegast en Marum hebben namelijk alle vijf een deel van de Scheiding in hun territoir en streekbelangsecretaris D. van der Veer moet daarom ook meestal vijf gemeenten aanschrijven. Het deert hem kennelijk niet, want hij klimt graag in de pen voor het belang van de Scheiding. („As moast ik de keningin ek skriuwe“).

En er moet heel wat geschreven worden, want het streekbelangbestuur is van oordeel, dat er aan het gebied te weinig aandacht besteed wordt. Penningmeester E. Pijpker: „De voor-

zieningen komen hier in de eerste instantie meestal niet aan toe. Dat was zo met de elektriciteit en met de waterleiding en met het aardgas is het nu van hetzelfde laken een pak.“ Om van straatlantaarns maar niet te spreken. Vrijwel elk dorpsbelang kampt met onverlichte punten en voor de Scheiding en omstreken is dat niet anders. De heer Pijpker kan zo wel dertien plaatsen opnoemen, die hij en zijn medebestuurders graag verlicht zou willen zien en secretaris D. van der Veer heeft er al ettelijke brieven over geschreven. In zijn map ligt nu echter een schrijven van het provinciaal bestuur van Groningen, waarin staat, dat het om technische reden niet hoeft over te blijven. Dat wapen wordt tegenover de gemeentebesturen - vooral dat van Grootegast - gehanteerd.

„Sjoch yn de jierren tritich hiene wij hjir wol strjitverljochting, mar nou, yn dizze moderne tyd, net.....“

WEG

Waar streekbelang zich vooral ook voor inzet is de weg, die de provincialeweg Surhuisterveen-Opende verbindt met rijksweg 43. Het noordelijk deel is pas verbreed, maar de „lange“ rest moet het nog met een breedte van zo'n drie meter stellen. Dagelijks denderen er veel grote vrachtwagens langs, omdat het vanuit Surhuisterveen en omliggende plaatsen de kortste verbinding met de rijksweg is. „En hwat hjir moarns en jouns net delrydt komt net sa krekt“ aldus voorzitter R. Pool. „Der leit in ûnderbed fan sân, dat fiif meter breed is. Dat my tinkt der is gemaklik hwat oan to dwaen“. Het bestuur ziet het echter nog niet direct van komen, want de gemeenten, die voor het onderhoud van deze weg een gemeenschappelijke regeling hebben getroffen, wijzen op de plannen voor het vierbaans maken van rijksweg 43. Daarmee worden de gelijkvloerse kruisingen opgeheven, waardoor ook de aansluiting van

DIVERSE GEBRUIKTE AUTOMOBIELEN

W.O. MERCEDES

REPARATIE _____

_____ **UITDEUK** _____

_____ **SPUITINRICHTING**

Autobedrijf

**van der Hoek
en Alting**

OPENDERWEG 6-8, TELEFOON 9142

de weg door de Scheiding op rijksweg 43 komt te vervallen. De verkeersdrukte - vooral van zware vrachtwagens - zal dan allicht verminderen.

Als je vraagt welke gemeente nu het hoogst bij de streekbelangenbestuurders in aanzien staat, krijg je als antwoord: Smallingerland. „Dêr is it maklikst om hwat to birikken“. Direct daarop volgen Achtkarspelen en Opsterland, die ook geen aanleiding tot klachten geven. Met Grootegast en Marum ligt het allemaal wat

moeilijker. „Wy hawwe gjin jild, sizze hja dêr.“ Mogelijk dat erin de verhouding wat verandering zal komen, want „De Scheiding en Omstreken“ overweegt de burgemeesters en wethouders van alle vijf gemeenten stuk voor stuk eens uit te nodigen op een vergadering van het streekbelang. Dan kunnen de zaken eens goed doorgenomen worden. Zoals het thans lijkt zal dan niet over het bij de Scheiding geplande autokerkhof worden gesproken, want, zegt de voorzitter R. Pool: „Dat kin ús net safolle skele. Dêr moat ek plak foar wêze“.

Het bestuur van de Vereniging Streekbelang De Scheiding en Omstreken bij de „dikkestien“ bij de driesprong Scheiding-Leidijk, van links naar rechts de heren: E. Pijpker (penningmeester), D. van der Veer (secretaris) en R. Pool (voorzitter). Op de steen de namen van de vijf gemeenten, die gezamenlijk de Scheiding

beheren en onderhouden. De namen ook van de gemeenten, waarbij het ijverige bestuur van deze vereniging aanklopte en aanklopt om allerlei voorzieningen voor de aanwonenden te verwerven: waterleiding, elektriciteit en straatverlichting, aardgas, aansluiting van de Scheiding op de Rijksweg.

**Het meest rampzalige waaronder een mens gebukt kan gaan
is zelfverwijt.**

WILT U EEN RUIME KEUZE IN MEUBELS

KOM DAN EENS GEHEEL VRIJBLIJVEND BIJ ONS BINNEN EN U
ZULT VERSTELD STAAN

1000 M2 SHOWROOM, BOORDEVOL MET MEUBELS

BOVENDIEN RUILEN WIJ UW OUDE MEUBELS TEGEN DE HOOGST
MOGELIJKE PRIJZEN

IJTSMA's Meubelhandel
Prov.weg 56-58 - Opende

telefoon 05946-9218

AUTO's

ZOWEL NIEUW ALS OCCASIONS

U slaagt bij ons altijd goed en vertrouwd

VERDER ALLE AUTO-ACCESSOIRES

Reparaties

Gulf

Bezine Laadstation

Taxi

Wijma's Autobedrijf

Provincialeweg 68 - OPENDE
Telefoon 05946-9118

SRV-man Henk Koop in vijftien jaar naar negen meter

Met de aanschaf van een nieuwe S.R.V.-wagen en een assortimentsuitbreiding van groenten en fruit doet Opende's S.R.V.-man Henk Koop de slogan „Rijdende Winkel” niet alleen aan betekenis winnen. Het is een winkel op wielen geworden. Een gevaarte van maar liefst negen meter lengte waarmee hij overigens uitstekend weet te manoeuvreren.

De uitbreiding met groenten en fruit werd in Zuid-Oost Friesland geboren en daarbij werd proefondervindelijk bewezen dat het zijn nut heeft. De omzetten stegen hierdoor in niet geringe mate. Afgezien hiervan menen we dat het ook voor Opende, waar de inwonende groenteman al lange tijd is verdwenen, een goede zaak is. Vooral voor de minder goed bevolkte gebie-

den van ons dorp, die veelal op andere plaatsen zijn aangewezen lijkt het ons een ideale toestand. Zeker ook vanwege het feit dat de groenten en fruit driemaal vers worden aangevoerd.

De tijd is toch wel veranderd. Wie van de oudere Opendenaren herinnert zich niet meer het beeld van de bakfiets met een trekhond waarmee vader Anne Koop z'n waar, toen alleen nog maar zuivelprodukten, uitventte. Later kwam daarvoor in de plaats het paard en de wagen.

In die toestand nam zoon Henk, toen timmerman, de zaak van z'n vader over; dat is al weer zo'n jaar of vijftien geleden, in 1963.

Na paard en wagen kwam er een verlengde Citroën waarmee voor hem het autotijdperk werd ingeluid. Na een Hanomag van 7 meter veertig kwam de vorige wagen van 8 meter lengte. En nu dan 9 meter.

De wagen rijdt nu al weer enige dagen en velen van u zijn al op het beeld ingespeeld. Vooral het vrouwelijk deel van Opende's burgerei, nemen we aan, heeft de rijdende winkel van binnen al wel goed bekeken en kunnen konstaten dat het de moeite waard was.

Voor Opende, waar de middenstand al geruime tijd sterk aan het afnemen is, is het in ieder geval mooi dat er ergens nog wordt en kan worden uitgebreid. Ook voor de familie Koop is het zonder twijfel een feit waarop men trots mag zijn.

Wij (de redactie) wensen hen met deze uitbreiding alle succes toe.

M. v.d. W.

Bij de foto's: De S.R.V.-wagen, zowel buiten als binnen.

HET KAN VERKEREN.....

Ik kan het me nog voor de geest halen, de lessen op de lagere school. Een koe is een herkauwer, dat leer je al redelijk gauw en het beest heeft een aantal magen. Dat hou je over van die tijd, je voelt je dan haast een veehouder, wat een kennis. Het fijne leer je er natuurlijk niet en of die kennis later wordt uitgebreid hangt veelal af van de richting die er verder wordt gekozen. Uiteraard weten wij dorpelingen best hoe een koe er aan de buitenkant uit ziet. We weten waar het voer ingaat en waar

het er afgewerkt weer uitkomt. Maar overigens.....

De leraar aan de openbare basisschool wilde z'n pupillen een fijnere kennis bezorgen over het koebeest. „Een koe heeft geen tanden” dat was z'n stelling, maar zoonlief, het verhaal thuis vertellend, kwam de volgende dag met een andere visie. Een koe heeft wel tanden. Papa, veehouder, wist dat zeker. Maar, meester wilde er nog niet aan.....

Daarom besloot pa het beest als beste getuige

naar school te transporteren. Het dier heeft niet in de banken plaatsgenomen, maar op het plein werd een en ander uit de doeken gedaan. Bij opening van de „bek” (mond?) bleek het dier inderdaad tanden te hebben.....en, wat er achter uit komt kon men ook meteen overduidelijk konstaten.....

REDAKTIE

*P. Delhaas, Provincialeweg 73, tel. 9250
J. M. v.d. Harst, Drachtsterweg 5, tel. 9153
Mevr. J. G. Jagersma-Reinders, Bosweg 15
Mej. R. C. Mous, Provincialeweg 74a
W. Mud, Alkemastraat 16, tel. 9557
M. v.d. Woude, Bossingel 10, tel. 9132
K. v.d. Meulen, Sjallemastr. 42, tel. 9432*

Lykele Boersma (85) uit Surhuisterveen herinnert zich de moeilijkheden van de heidebevolking

*Om honger en gebrek buiten de deur te houden
moest elders werk worden gezocht*

SURHUISTERVEEN-De 85 jarige Lykele Boersma, wonende Zonneweide 41 te Surhuisterveen, heeft in zijn jeugd de moeilijke omstandigheden gezien onder de bevolking van zijn geboorteplaats Opende, van Boelenslaan, Houtgehage en Harkema Opeinde. Het waren dorpen met veel arbeiders en weinig werkgevers. Er moest elders werk gezocht worden om de honger en het gebrek buiten de deur te houden. „Beantjes waerden stellen, ierappels ek (út 'e bulten); men moast soms ta mei to min iten. Amerikaens spek jilde 23 sinten it poun; griene oalje brûkte men derby. En hjir wie gjin

wurk.” De heer Boersma is een sociaal warm voelend mens gebleven. Hij heeft gezien wat velen eertijds tekort kwamen. Dit is hem bijgebleven en hij heeft beseft dat het noodzaak was om medemensen te helpen. Dat is velen ten goede gekomen. Zijn goede naam in de gemeente Grootegast leidde ertoe dat de heer Lykele Boersma met voorkeurstemmen als AR-lid zitting kreeg in de gemeenteraad. En namens de chr. landarbeidersbond heeft de heer Boersma zich ook jarenlang ingezet voor mensen, die met moeilijkheden hadden te kampen.

De 85 jarige Lykele Boersma.

Vroeg in het voorjaar werd in Opende de blauwe reiszak op de rug genomen en liep men naar de trein in Visvliet. „Der wie hjir niks to dwaen“. Arbeiders uit Harkema Opeinde en de Surhuisterveensterheide gingen naar de uitgestrekte venen rond Stadskanaal, Musselkanaal, Valthermond en Weerdingermund. Met werken in de omgeving kon 60 cent per dag verdiend worden, in zuid oost Groningen f 2,50, „it baggeljen wie swier wurk“. De mannen getroostten zich dat zware werk om met een gevulde beurs thuis te kunnen komen. Dan was het mogelijk om de in de winter gemaakte schulden te betalen.

Wanneer het baggelen was afgelopen dan terug naar Friesland, waar in de greidhoek werk was als maaier en even later in de hooiing. De heer Lykele Boersma ging dan op de fiets naar Workum, een tocht van 4 uur. Tijdens die weken werd gewerkt van 's morgens 4 uur tot 's avonds 8 à 8.30 uur. Anderen die uit Opende

meedingen waren ondermeer Marten en Gosling Pietens en Harmen Boersma. Sommigen gingen te maaïen, anderen te hooien. Vervolgens naar de Groninger klei om vlas te trekken en te helpen bij het binnenhalen van de oogst. Daar was het de regel om te werken van 6 tot 6. De paarden moeten ook rust hebben, zeiden de Groninger boeren.

„Dêr is foar niks wurke“. De boeren hadden allemaal een villa bij de boerderij. Wanneer de herfst aanbrak dan moesten velen naar Duitsland, Pruisen was het land, waar een flink aantal heentrok als melkknecht of voor werk op de bouwlanden en soms grondwerken. Die thuis bleef moest stjinbikje. De stenen werden uit de grond gehaald, „soms moest in meter djip dold wurde“. De mensen gingen met een kruiwagen de heide in. „De heide roun fan De Pein oan'e provinsiale wei ta. By de Kalewei wie it lân leech. Het keienkloppen was beslist een bron van inkomsten. Doch voor maar 35 cent de mud werden de stenen verkocht aan gemeente of provincie. En wanneer een arbeider een koe had, dan stond de gemeente niet toe te gaan steenkloppen. Het waren voorwaar slechte tijden en menige arbeider was aan het eind van zijn kunnen, voordat hij oud was. Zorgen en verdriet heerste vooral 's winters. Rusen, die 's zomers waren gezocht, ging men werven en vlechten tot matten. Anderen liepen met schrobbers, terwijl er ook heel wat mensen waren, die gingen bedelen. Tijdens het steenkloppen gedurende de wintermaanden is nooit eens bericht van de gemeente ontvangen in de trant van schei er maar mee uit want het vriest te hard of het sneeuwt te erg.

In 1909 is door een Duitse stoomploeg 100 ha heide te Opende ontgonnen. Er werden locomotieven ingezet. Er werd 6 ha. per dag bewerkt. Duizenden belangstellenden zijn naar dit werk komen kijken.

Toen het mollenvangen in de belangstelling kwam was de heidebevolking meteen belangstellend. Er werd durf en initiatief getoond. De mannen reisden met hun hondje in een korf voor op de fiets tot zelfs naar Gelderland. En de verdiensten waren goed. Sommigen hielden er een huisje van over. Maar anderen konden de weelde niet verdragen en gaven hun geld snel uit aan sterke drank. De heidebevolking was ruw, maar in menige man of vrouw school een warm en meevoelend hart.

Lykele's vader Anne Boersma wonende te Lucaswolde en was daar 50 jaar kleinvervener en arbeider. Zijn vrouw was Riekeltje Boersma-Postma, afkomstig uit het Wyldfjild onder Surhuisterveen.

Burgemeester mr. D. Matzer van Bloois van Achtkarspelen heeft in de oorlogsjaren de verveners uitgenodigd om zoveel mogelijk turf te maken. De toen te Gröotegast wonende Lykele Boersma heeft met 8 arbeiders gewerkt in de Rohelsterpolder bij Blauwverlaat en bij de Friese dijk onder Opende en Surhuisterveen. De heer Binne Sipma uit Surhuisterveen had als geldschietter gefungeerd. De arbeiders kregen gratis turf. De drogers waren de heren Anne Boersma uit Drogeham en Albert Scholte uit Opende. „Het waterspitten” gebeurde door de heren Johannes Kootstra uit Harkema Opeinde en Hendrik van der Meer uit Surhuis-

terveen. De heer Boersma herinnert zich zo'n beetje dat dit „feantsjes” plaats vond in de jaren 1941-1947.

OPENDE-Een foto uit omstreeks 1926-1927 met een groep arbeiders uit Opende, werkzaam bij het slatten van de Jonkersvaart.

Voor van links naar rechts: Foppe Bakker, Jacob Hazenberg, Jan Zuidema, Ritske van der Velde, Engbert Kuipers, ?, Frans de Haan, Jan Oldenburger, ?, Andries Bijma.

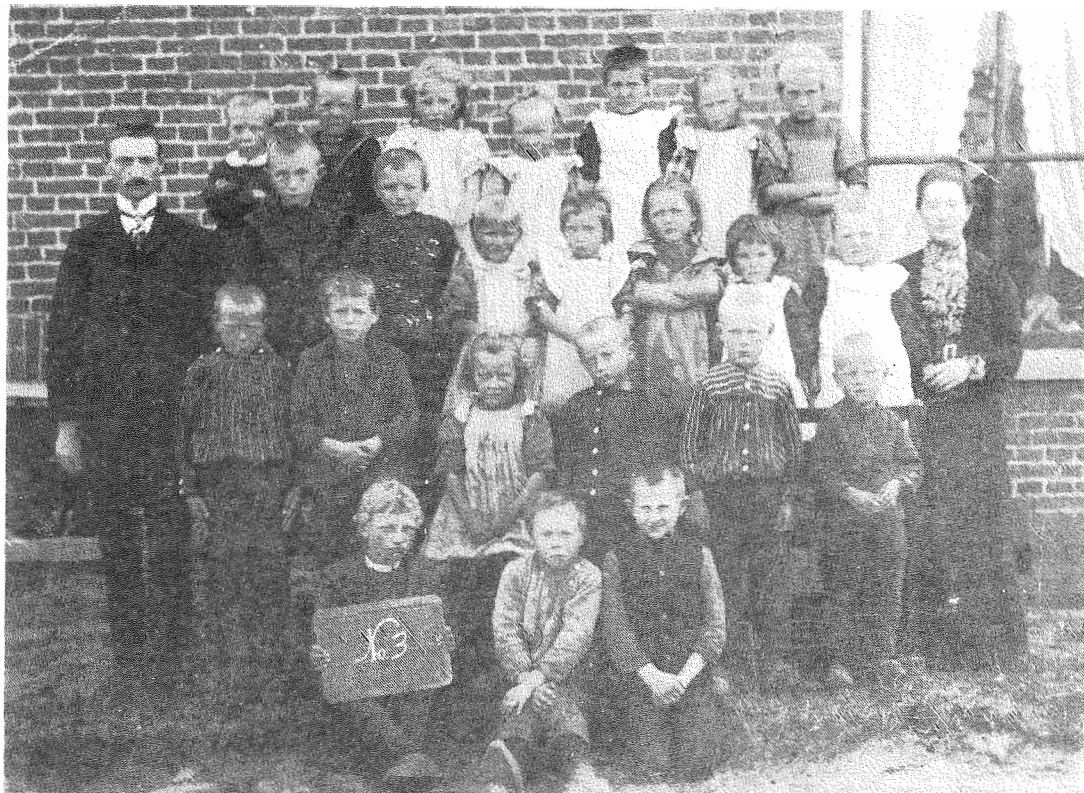
Tweede rij van links naar rechts: Wybe de Boer, Willem de Kleine, Lykele Boersma, Albert Scholte, Gosling Pietens, Doede van Duinen en Jannes Pool.

Achter van links naar rechts: Klaas Hofstede, Bouwe Helbig, Marten van der Velde, Marten Pietens, Harmen de Jong en Willem Mud.

(Overgenomen uit: Nieuwsblad van Noord-Oost Friesland)

Het verleden in beeld.....

Openbarebare Lagere School in het Zuid, 1908.

De foto is genomen aan de voorkant van het schoolhuis. Achter het raam: juffr. Zijlstra en een kind.

Van links naar rechts:

Achterste rij: Meester Zijlstra; 1. Zweitze Gall

(geb. 1900, z.v. Andries), 2. Engbert van der Woude (z.v. Berenden Romkje), 3. Wietske van Dekken (d.v. Rienk en Johanna), 4. Martje Kuipers (d.v. Liekele en Tjitske), 5. Boukje de Roos (d.v. Luitzen en Bylke), Akke de Jong

(d.v. Siete en Sjoukje), 7. Martje Gall (d.v. Andries en Meintje).

Tweede rij: 8. Roel de Vries (z.v. Willem en Aukje), 9. Ipe de Jong (z.v. Wiebeen Hindrikje), Tietje de Jong (geb. 1901, d.v. Siete en Sjoukje). 11. Boukje Stienstra (d.v. Mient en Aaltje), 12. Marijke Helmhout (d.v. Oedsen en Hiltje), 13. Aukje de Roos (d.v. Luitzen en Bylkje), 14. Baeije van der Heide (d.v. Eelke), juffrouw

Derde rij: 15. Engbert van der Woude (z.v. Jan en Janke), 16. Sas van der Velde (geb. 1897, z.v. Joeke en Geeske), 17. Ruurdje Helbig, 18. Eelke Helbig 17. en 18. k.v. Marten en Hiltje), 19. Hendrik van Duinen, 20. Doede van Duinen (19. en 20. k.v. Weier en Wietske).

Voorste rij: 21. (met lei) Luitzen van Dekken (z.v. Rienk en Johanna), 22. Tunnis Stienstra (z.v. Mient en Aaltje), 23. Jan Oldenburger (z.v. Zweitse en Gerkje).

**Het reeds afgebroken huisje van Bouwe Helbig aan de Parkweg.
Het stond ten noorden van de woning van K. Brandsema.**

Voor een lekker zakje PATAT
of een heerlijk SLAATJE

naar

SNACKBAR "DE VIERSPRONG"

OPENDE-ZUID
telefoon 05946-9136

Mevr. G. Drost-Huizing

Zondags zijn we om 19.00 uur gesloten

Voor centrale verwarmings-,
waterleidings-, zink- en
mastiekwerken.

Tevens levering van materialen

Fa. KOOPS

Provincialeweg 70, Opende Gr.

profijtspaarbewijzen

met klimmende rente tot over het 5e spaarjaar

11%

rente 1e jaar **5%**

rente 2e jaar **6 1/2%**

rente 3e jaar **8%**

rente 4e jaar **9 1/2%**

rente 5e jaar **11%**

Uw spaargeld + rente
blijven dagelijks opvraagbaar

spaar- en voorschotbank

surhuisterveen
torenplein 7
tel. 05124 - 1925*

harkema
warmoltstrjitte 1
tel. 05124 - 1591

opende (gr.)
prov. weg 153
tel. 05946 - 9406

Wijlen de heer Jan Hansma, de laatste bewoner van de oude woning.
Op de achtergrond het Café, nu bewoond door de familie Jan Bos.

F O T O K W I S

onder het motto

Kent u uw eigen dorp ?

Blijkbaar is de vorige puzzel moeilijker geweest dan wij hadden verwacht. Tenminste, dat blijkt uit het aantal inzendingen (slechts 11). U had het goed als u bij foto nr. 1 Poelbuurt/Scheiding had opgeschreven. Foto nr. 2 was het gymnastiekgebouw en de kadaverbak stond op foto

nr. 3. Uit de negen goede oplossingen is als winnar uit de bus gekomen: J. Pietens, Provincialeweg 40, Opende, die wij gaarne van harte gelukwensen met het gratis jaarabonnement op ons eigen dorpskrantje.

Verplaatsen van alle
keten
nishutten en romneyhallen

Tevens levering van keten,
nishutten, romneyhallen
garages en zomerhuisjes

DEMONTAGE- EN MONTAGEBEDRIJF VAN BOUWKETEN

H. Bekkema - Provincialeweg 15 - Opende (Gr.) - Tel. 05946-9293

WIJZIGING KOOPAVOND

Ook de kantoren van de Rabobank
te Grootegast, **OPENDE** en
Kornhorn

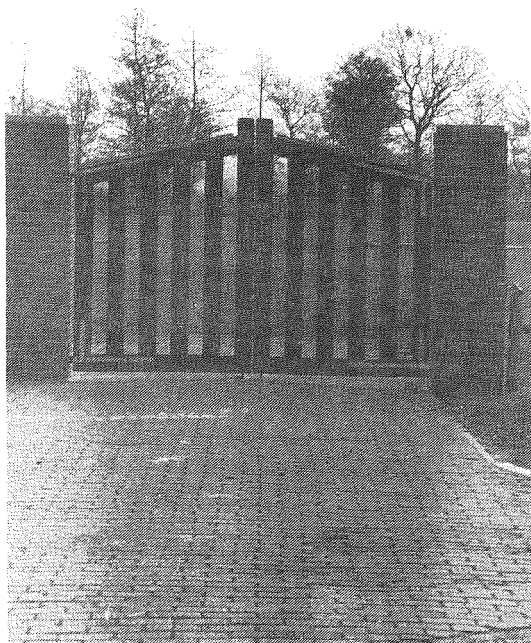
zullen m.i.v. 1 november 1978

DONDERDAGSAVONDS
van 19.00 uur tot 20.00 uur
geopend zijn.

De vrijdagavondzitting komt te vervallen

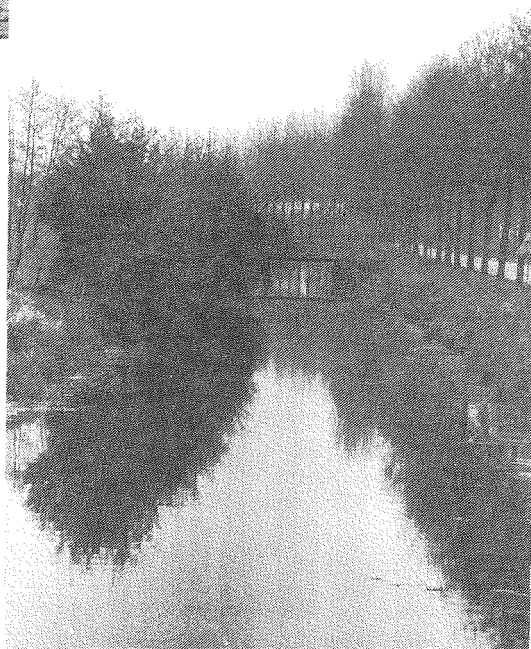
Rabobank
de bank voor iedereen

!

De nieuwe opgave is naar onze mening beslist niet moeilijk. Wij hopen dan ook dat er deze keer een stroom oplossingen binnen mogen komen. Ook nu vragen wij weer van U wat de drie foto's voorstellen of waar zij zijn gemaakt. Uw oplossingen gaarne voor 10 november a.s. sturen naar de puzzelredactie, p/a de heer P. Delhaas, Provincialeweg 73, 9865 AC Opende. Veel succes.

2

VRIJDAG 3 NOVEMBER

KLAVERJASSEN
om vleesprijzen

Aanvang half acht

ZATERDAG 4 NOVEMBER

DANSEN
Aanvang acht uur

CAFE JAN BOS

in de Parken
Telefoon 9236

Van uw echte
Warme
Bakker

Voor al uw **Brood, Koek**
en **Banket.**

Naar J. A. Ykema

Nu ook weer volop
SPECULAAS, STAVENBANKET
EN TAAI-TAAI

Donderdagavond Koopavond
van 7 - 9 uur.

—burgerlijke stand—

MAAND SEPTEMBER 1978

GEBOREN: Tiemen Arend, z.v. H. Bekke-
ma en G.J. Petersen, Opende;
Elisabeth Geurdina, d.v. J. van
Veluw en E.H. de Groot,
Opende;
Janny Margriet, d.v. E. de Jong
en G. Braam, Doezum;
Wietske, d.v. G. de Boer en J.
Heida, Grootegast.

GEHUWD: J.A. Liefvering 21 j. Groote-
gast en A.W. Postma 20 j.
Kornhorn;
R. van der Hoek 37 j. Groote-
gast en E. Pohl 37 j. Groote-
gast;
E.J. van der Meulen 25 j.
Leeuwarden en T. Jongsma
22 j. Leeuwarden;

C. de Wit 22 j. Kollum en
K. Zwama 19 j. Lutjegast;
T. Borger 26 j. Opende en
H. de Boer 19 j. Opende;
A. Bethlehem 25 j. en H. Stien-
stra 24 j. Opende.

OVERLEDEN: H. van der Velde 72 j. gehuwd
geweest met J. Nijenhuis,
Opende;
J. Schoonebeek 85 j. gehuwd
geweest met A. Landman en
J. Hut, Grootegast;
E. Hazenberg 81 j. gehuwd ge-
weest met J. van der Veen,
Doezum.

OVERLEDEN TE SMALLINGERLAND:

B. Snip, geboren 19 juni
1925, gehuwd geweest met T.
Ebbinghe, Opende.

GEBOREN TE GRONINGEN:

Ingeborg Arjanne, d.v. P. Del-
haas en E.J. Penninga, Opende.

LEVENS MIDDELEN

D. Nieuwman

Provincialeweg 30
OPENDE-WEST
Telefoon 9121

ROOKARTIKELEN

Gevelkachels 3000 kal.
van f 462,—

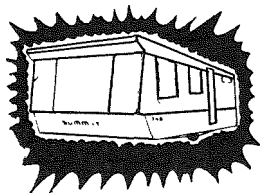
UW PRIJS: f 362,—

Kookplateaus van f 305,—

UW PRIJS: f 265,—

FA J. KOOPS

Provincialeweg 70, Opende Gr.

**MIEDEMA
CARAVANS**

Openderweg 30 - OPENDE (Gr.)
tel. 05946-9414

**Het voordeligste adres met de
meeste service**

Inruil caravans vanaf f 1000,—
Staanplaatsen door het hele land
100 procent financiering over 60 maand mogelijk

IN ONZE NIEUWE RIJDENDE WINKEL

kunt U door een veel betere presentatie nog beter dan voorheen uw keuze doen.

EN..... VOORTAAN NAAST AARDAPPELEN EN FRUIT ...

DAGVERSE GROENTE !

UW S.R.V. melkman!

Telefoon 7278

H. Koop

Van Kammen's

TIMMER- EN AANNEMERSBEDRIJF

Opende (Gr.) - Telefoon 9054

Al Uw

REPARATIE
ONDERHOUD

en

NIEUWBOUW

Tevens handel in
Bouwmaterialen en
IJzerwaren

Ongelijk bekennen is op bescheiden
wijze tonen dat we
verstandiger geworden zijn.

We vinden ons eigen geluk,
als we anderen
gelukkig proberen te maken.

Niemand weet hoeveel hij kan,
voordat hij het heeft geprobeerd.

Straks ook in **RODEN**

Op 1 november starten wij ook in Roden met een drukkerij

Dan is het mogelijk Uw stickers e.d.
uit te voeren in

ZEEFDRUK

Dat wil zeggen dat wij kunnen bedrukken:
glas, plastic, stof, hout enz.

Ook beschikken we daar over

LICHTDRUK

voor het kopiëren van bouwtekeningen e.d.

drukkerij marwo-opende
postbus 4 ~ tel: 05946-9132

Rustig uw geldzaken regelen... **met een privé-rekening bij de persoonlijke bank**

Een privé-rekening bij de Rabobank is voor u veilig en vooral ook gemakkelijk. Zo kunt u steeds terugkerende betalingen automatisch laten verrichten.

Ook kunt u elke maand automatisch een bedrag sparen.

Een afspraak om 'rood' te kunnen staan maakt het extra interessant.

Natuurlijk geeft de Rabobank u duidelijke overzichten van alle ontvangsten en uitgaven op uw privé-rekening. Zo'n privé-rekening heeft voordelen.

Juist bij de Rabobank die met 3100 vestigingen altijd in de buurt is.

En waar u kunt rekenen op een deskundig en zeker ook persoonlijk advies.

Rabobank
geld en goede raad

